

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR WHICH IT STANDS: ONE NATION INDIVISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE FOR ALL."

THE ONLY SLOVENIAN DAILY BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO THE BEST MEDIUM TO REACH 180,000 SLOVENIANS IN U. S., CANADA AND SOUTH AMERICA.

VOLUME V.—LETO V. CLEVELAND, O., TOREK (TUESDAY) AUGUST 29th, 1922. ST. (NO.) 199. Posamezna številka 3c.

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879

Senat nasprotuje kontroli rudnikov in železnic.

SPREJEM TOZADEVNIH PREDLOG JE ZELO DVOMLJIV.

ANTAGONIZEM PROTI TOZADEVNIM PREDLOGAM V SENATU, KJER SO VODITELJI PRETEKLI TE DEN PIPOROČALI DRASTIČNO AKCIJO, POSTAJA VEDNO VEČJI.

Washington, 28. avg. — Danes je postala v senatni komisiji očitna rastoča opozicija proti zakonodaji katere namen je, da bi imela za svoj cilj vladno kontrolo nad prevozom ali železnicami.

Možnost prevzetja železnic je postala izredno dvomljiva, in vodje v senatu so pričeli celo dvomiti, da se more sprejeti predlog, ki bi dale predsedniku tozadevno moč. V njih naziranjih danes še sploh ne obstoja taj nujnosni predlog, da bi bil opravičen sprejem predlog, ki bi dal predsedniku moč prevzeti železnice oziroma trdopremosne rudnike.

Kot se poroča, bo predsednik jutri obrazložil svoj namet, ter dal vedeti, dali sploh želi, da mu kongres poveri tozadevno moč. Izza petka, ko je senator Cummins po poročilu v Beli hiši podal svojo izjavo, priporočajoč drastično akcijo, je opaziti, da si administracijski krogi praznoma očitno omilijo vtis, katerega je napravila Cumminsova izjava. Izjavlja se celo, da se predlog, katere bi morda predložil Cummins v smislu svoje izjave, ne bi moglo smatrati za predlog, akoravno se priznava, da se predlog v Beli hiši razmotrivalo zakonodajno akcijo z namenom na obstojajoči položaj.

Izredno pri vsem tem je dejstvo, da je senat šele pred nekaj dnevi ognjevitno zahteval ravno one vrste akcije, o kateri se zdaj zdi, da se je boji in da ne mara nič slišati o njej. Kot je razvidno, ima akcija za drastičen nastop vlade več podpore v poslanski zbornici kot pa v senatu. Referenca bratovščin v Clevelandu.

Danes se snide v Clevelandu konferenca vrhovnih predstavnikov peterih velikih železničarskih organizacij, ki so zapletene v stavko, in ki so pretekli teden v New Yorku posredovale v prilog poravnave stavke mehanikov. Predsednik je prepredilo vprašanje starostnih pravic. Oni so izjavile, da ne morejo zapostaviti zvestih delavcev in priznati stavkarjem prejšnje pravice. Vodje organizacij pravijo, da je večina takozvanih lojalnih delavcev za štrajk, in da je to mogoče dokazati potom štrajkarske glasovnice. Na kak način se hočejo vodje bratovščin izogniti tega argumenta v prilog poravnave, se še ne ve. Izmed železniških vodij se je izjavil, da so oni delavci, ki so glasovali za stavko ter nato ostali na delu, izdajalci svojega kaibra.

ŠVEDI PROTI SUŠI.

London, 28. avg. — Iz Copenhagena se poroča, da so zadnje volitve na Švedskem izkazale, da je ljudstvo nasprotno uvedbi prohibicije. Za prohibicijo je glasovalo 859,000 volilcev, proti pa 903,000.

PREISKAVA BOJEV V HERRIN, ILL.

Marion, Ill., 29. avg. — Danes je velika porota pričela s svojim drugim zasedanjem, da dožene krivce pobojev, do katerih je prišlo pred kratkim pri rudniku v Herrin, Ill. Pričakuje se, da bo porota naperila obtožbe napram več kot 200 osebam.

Policija pravi, da ima Berlinski delegatje povzročitelje nesreče v Gary.

ŠTIRJE ARETIRANCI SO BAJE ŽE PRIZNALI KRIVDO.

Chicago, 28. avg. — Tukajšnje policijske oblasti izjavljajo, so štirje moški, ki so bili aretirani v nedeljo, priznali, da so v zvezi z nesrečo, ki se je pripetila na progi Michigan Central, in v kateri sta bila ubita strojevodja in kurjač. Nesreča se je zgodila blizu Gary, Ind.

Vsegr skupaj se je aretiralo v nedeljo devet oseb, toda pet izmed aretiranih se je pozneje izpustilo, toda nato se je aretiralo šest nadaljnjih osumljencev.

Kot se da razumeti iz policijske izjave, so oni štirje, ki so baje priznali zvezo z nesrečo, stavkujoči mehaniki, toda da unijski uradniki niso imeli z nesrečo nikaške zveze.

Sedaj se nahaja v zaporu deset oseb v zvezi z nesrečo. Medtem ko se zatrjuje, da so štirje že priznali sodelovanje v zaroti, ki je baje povzročila nesrečo, pa se na drugi strani poroča, da se preiskava z ozirom na resnični vzrok nesreče še vedno nadaljuje. Kot znano, izjavljajo vodje stavkujočih mehanikov, da je nesrečo povzročila defektivna lokomotiva. Imena onih štirih, kateri so baje priznali krivdo za nesrečo, so sledeča: Charles Uselia, Joe Pepaurich, John Petrowski in Adina Alssio.

ZRAKOPLOVCE SE JE SMATRALO ZA ZLE DUHOVE.

London, 28. avg. — Stotnik Norman McMillan je poslal potom kabla na Daily News iz Chittagong, Britska Indija, živ opis o skušnjah, ki jih je imel v družbi s poročnikom Mailinsom, ko je njun aeroplan padel v morje v poskusu, da nadaljujeta za četrti polet okrog sveta, s katerim je pričel major W. T. Blake, in katerega se je sedaj definitivno opustilo.

Zrakoplovca sta bila prisiljena spustiti se na morje vsled neprikljivosti s strojem. Plula sta okoli 50 ur na morju, kjer je polno mornarstvih volkov, in obupala sta popolnoma, da se rešita, ko ju neka jadrnica na kateri so bili Indijci, ni marala pobrati, ker ju je smatrala za zle duhove. Celotno malo je manjkalo, da neki mornariški čoln ni šel mimo njih, ker ju je sprva smatral za indijske ribiče.

13-LETNA NEVESTA.

New York, 29. avg. — Tomy Castellano iz Bayonne je danes dovolil, da se njegova 13-letna hči Angelina poroči s Mihaelom Morandom, ki je star trideset let. Angelina je pred desetimi dnevi zapustila šolski razred, da se poroči. Prva poročna ceremonija je bila izvršila pred sodnikom Doherlyjem v Jersey City, zdaj pa se bo par še cerkveno poročil. O mlade neveste pravi, da se v velikih celih stvari na sled. Kot se za-

Govoreči filmi so naj-novejša iznajdba.

PRVI VZORCI BODO PREISKUŠENI V NEW YORKU V TEKU MESECA, KO SE IZNAJDI TELJ VRNE IZ NEMCIJE.

New York, 28. avg. — Dr. Lee De Forest, ki se sedaj mudi v Nemčiji, izjavlja, da je znašel kinematografske filme, ki bodo govorili. Vzorec takega filma je že poslal svojemu zastopniku v New Yorku, njih prva preiskujnja v New Yorku pa bo izvršena prihodnjega meseca, ko se bo dr. De Forest sam povrnil v New York.

Govoreči film izgleda na zunan kot drugi filmi, ki se jih rabi za premične slike, toda na desni strani so tanke zareze kot od britve. S pomočjo posebne priprave, ki jo je iznašel dr. De Forest za uporabi pri brezžičnem telefonu se iz teh zareze povzročajo vibracije človeškega glasu.

Ta iznajdba ne bo velikega pomena le v tem, ker se bo slišalo tudi govornice igralcev v premičnih slikah, temveč se bo rabil tudi kot avtomatičen revjuer kot nadomestilo stenografije in sodi se tudi, da lahko izpodrine današnje gramofone. Kot se trdi, stroški za aparate, ki bodo proizvajali govornice ljudem, slika na filmu, ne bodo veliki in se lahko prikljopi k vsaki kameri za premične slike. Kadar se bo v bodoče vzelo premično sliko kake prominentne osebe, se bo obenem tudi rekordiralo njegov govor.

Črta, s pomočjo katere se bo prizvajalo človeški glas na filmu, je tako ozka, da bi se jih položilo na filmu običajne širskosti najmanj 100. Kompaktnost filma je baje toliko, da bo mogoče samo s toliko količino istega, kot se ga more enkrat dati v kamero, rekordirati vse govore, ki se jih drži v kongresu v teku enega dne.

Ako iznajdba ne naleti na kake nepričakovane zavire, tedaj se sodi, da bo govor produkcija-ča kamera zavzela mesta časni-karskih poročevalcev in stenografov. Druga možnost je nadomestitev sodnijskih stenografov z govor rekordirajočimi kameralmi.

ČIČERIN PRIDE V AMERIKO?

Riga, 29. avg. — Semkaj došlo poročilo javlja, da si sovjetski zunanji minister Jurij Čičerin prizadeva dobiti potno dovoljenje za Zedinjenje država. Sem namerava baje priti z namenom, da bi izposloval posojilo za Rusijo. Kot se poroča, se Čičerin sedaj nahaja v Nemčiji. Pred kratkim je bil na belgijski meji zavržen, ko je mislil potovati v London, ker njegov potni list baje ni bil pravilno vidiran.

RIBA UTOPILA MAČKO.

Oil City, Pa., 29. avg. — Mačko "Juliet", ki je zabavala prebivalstvo ob jezeru Chauncey vse poletje s svojim posebnim nagljenjem do rib, je doletela žalostna usoda. "Juliet", ki je bila last oskrbnika kopališča ob jezeru, je imela posebno veselje, da je lovil mala ribe, za katerimi se je podala celo precej od brega. Ko pa se je večerj zopet zapodila v vodo, jo je na poti napram svjetmumu cilju pograbila za nogo ena izmed večjih rib ter potegnila v vodo. Utopljena mačka je bila potegnjena iz vode sredi jezera šele čez štiri ure.

48 OSEB POKOPANIH V ZLATEM RUDNIKU.

DELAVCI SO ZAJETI 4.500 ČEVLJEV GLOBOKO POD ZEMLJO. NESREČNEŽEM SE POSKUŠA PRITI NA POMOČ.

Jackson, Cal., 28. avg. — Danes zgodaj zjutraj je v Argonaut zlatem rudniku izbruhnil požar, ki je zaprl izhod 48 delavcem. Rešilno moštvo si že ves dan prizadeva priti nesrečnejem na pomoč. Sodi se, da so rudarji 4.500 do 4.800 čevljev pod zemljo, medtem ko ogenj divja kakih 1000 čevljev višje.

Edino upanje na rešitev zajetih rudarjev je v tem, ker je med Argonaut rudnikom in Kennedy rudnikom svoječasnno obstojal predor, ki pa je sedaj zadelan s konkratom. Rešilno moštvo se je sedaj podalo v Kennedy rudnik in bo poskušalo razbiti konkret ter vdreti v Argonaut rudnik. Danes se je razširila vest, da se je predor med Kennedy in Argonaut rudnikom sesul, toda koliko je resnice na tem, ni znano.

Argonaut zlati rudnik, ki je gledan med najslavnejših californijskih rudnikov, je pričel obratovati pred 26 leti. Kennedy rudnik se je odprlo pred kakimi šestdesetimi leti in je vseskozi produktiven. Ako se je predor med rudniki v resnici sesedel, tedaj je vsako upanje na rešitev zajetih rudarjev zaman. Kot se poroča, je 42 izmed zajetih oženjenih.

Predelavec Clarence Bradshaw se je ob tej priliki izkazal izredno herojičnim. Ko je Bradshaw signaliziral svojim delavcem, da prenehajo s delom, je pronašel, da signal ne funkcionira. Par minut kasneje je bil rojv prenapolnjen z dimom in vedel je, da je moral ogenj sezgati žice, in da je zveza z delavci pretrgana. Hitro je pognal vse delavce, ki so bili na mestu, na vzpenjačo ter jih peljal na vrh, nato pa se brž podal nazaj. Poskusil je podati se skozi ogenj, da reši še ostale, toda se je onasvestil, ko je dospel do globokine 2.800 čevljev. Potegnjen je bil na površje nezavesten, toda pozneje je prišel k sebi.

Pet dni za registracijo. Volilni odbor v Clevelandu je naznanil večerj, da se bodo volilci v Clevelandu lahko registrirali 5., 12., 20. in 21. oktobra, 6. novembra pa bo še poseben registracijski dan, ko se bodo registrirali vsi oni, kateri so bili zadržani ali vsled bolezni ali odsotnosti iz mesta, in se niso mogli registrirati ob rednih dneh. Vsak Clevelandčan, ki hoče voliti ob novembarskih volitvah, se mora sedaj na novo registrirati, dočim se državljanom, živečim v Cleveland Heights, East Cleveland, Lakewood, West Parku, Bedfordu, Rocky Riverju in Euclidu, kjer se vrši registracija na vsake štiri leta, sedaj ne bo treba registrirati. Registrirajo naj se le tisti, ki ali niso bili še državljanji ali se niso registrirali leta 1920. V omenjenih predmetih postaja registracijska dneva 20. in 21. oktobra.

"Enakopravnost"

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

IZHAJA VSAK DAN IZVEMSI NEDELJ IN PRAZNIKOV.

Owned and Published by:

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.

Business Place of the Corporation --- 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:

By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail..... 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.United States 1 year \$4.50, 6 mo. 2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.50, 6 mo. \$4.00
POSAMEZNA STEVILKA 3. SINGLE COPY 3c.

Lastnje in izdaja za

Ameriiko-Jugoslavanska Tiskovna Družba.

6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov ali odgovorov na uredništvo, ne uvrstimo.

CLEVELAND, O., TOREK (TUESDAY) AUGUST 29th, 1922.

104

"OSVOBOJEVANJE" RUSIJE.

Iz Pariza se javlja, da se je veliki vojvoda Ciril proglasil za "osvoboditelja" Rusije. V kratkem namerava podati proklamacijo, zatrjuje rusko ljudstvo, da jim bo povrnilo vladno Romanovcev, toda se napram pristašem sovjetske vlade ne bo podvzelo nikakih represalij.

Tako poroča "Figaro", organ francoskega imperijalizma in plutokracije, katerega poročevalec se je razgovarjal z velikim vojvodom Cirilom, ki se je baje izrazil, da ne namerava prirediti napram sovjetski vladi nikake vojaške kampanje, temveč da pričakuje, da se bo sovjetska vlada sama na kak način razpustila, nakar bodo ljudske mase sprejele njega z odprtimi rokami kot svojega "osvoboditelja."

To je najbrže jako pametno zamišljen načrt, da se pripravi svet na novo oboroženo intervencijo v Rusiji, kajti ni ga menda toliko nespametnega človeka, ki bi verjel, da bo sedanja ruska vlada izginila, ako k temu ne pripomorejo tuji bajoneti.

Očividno je to naznanilo samo signal za intervencijoniste širom sveta, da se pripravijo za novo vojaško pustoševčino, toda vsako tako gibanje je že naprej obsojeno na tak konec, kot so ga doživeli Kolčak, Denikin, Judenič in Wrangel.

Nihče ne trdi, da se v Rusiji cedita med in mleko ali da je sovjetska vlada najidealnejša, toda gotovo je toliko, da Rusije ne bodo "rešili" veliki vojvode in monarhisti.

Ako se v resnici želi, da se položaj v Rusiji kristalizira in uredi, tedaj naj prizna sovjetsko vlado. To bi bila najvišja preiskunja o stabilnosti sovjetoj. Ako sovjetska vlada res ne odgovarja željam ljudstva, kot trdijo svetovni imperijalisti, tedaj bi se to z obnovitvijo odnošajev z zunanjim svetom prav kmalu pokazalo.

ŽELEZNIČARJI SPREJEMAJO BOJ.

Železniški magnatje so pretekli četrtek z 254 glasovi proti 4 odglasovali, da bodo vztrajali na svojem trdovratnem stališču z ozirom na vprašanje starostnih pravic stavkajočih mehanikov. V svojem zagovoru, v katerem se sklicujejo pravičnost, postajajo celo sentimentalni, toda na one, ki poznajo zgodovino železnic, ne bo njih jokavost

nad "praviciami" stavkajočev napravila prav nikakšnega vtisa.

Bert M. Jewell, predsednik železničarskega departamenta American Federation of Labor je po zavrnitvi načrta za poravnavo od strani kompanij podal formalno izjavo, rekoč, da 400,000 stavkajočih mehanikov sprejema poziv na boj. Pozneje je podal Jewell še eno izjavo, ki jo je objavil organ železničarskih bratovščin, "Labor", izhajajoč v Washingtonu, v kateri je dokazal, da so veliki železniški interesi Amerike pod popolno diktaturo bankirjev na Wall Streetu.

"Ako je treba nadaljnih dokazov," piše Jewell, "tedaj jih nudi trgovski tajnik Hoover, ki je priznal, da je pred predložitvijo prvega predsednikovega načrta za poravnavo, prisostvoval konferenci bankirjev, ki se je vršila v Equitable Trust Building." Jewell pravi, da razpolaga z dokazi, da prvotnega načrta za poravnavo niso zavrnile železnice takoj od začetka, temveč šele na diktat bankirjev. "Kar se tiče Hooverja", pravi Jewell dalje, "prav gotovo ne goji nikakih iluzij z ozirom za prave vodilne sile v transportni industriji."

Sklep železnic je torej samo odobritev sklepa višje zbornice kapitala. Ta sklep pomeni odprt boj za strteje ne samo stavke, temveč organizacije železniških mehanikov. Slednji ta boj sprejemajo, pravi Jewell, zavedajoč se, da postaja učinkovitost stavke z vsakim dnem večja. Ne bo dolgo, ko bo vlada prisiljena poseči vmes. Od načina gladne intervencije odvisi vse.

Spor med socialisti v Italiji.

Rimski poročevalec poroča z dne 15. junija berlinskemu "Vorwaertsu" o sporu, ki se je že dalje časa pojavljal v taktičnih vprašanjih med parlamentarno frakcijo in načelstvom socialistične stranke v Italiji. Strankino načelstvo in parlamentarna frakcija presojata današnji politični položaj različno. Strankino načelstvo meni, da se morajo proti vedno naraščajočemu fašizmu in njegovi nasilstvu, ki uničuje strokovne organizacije, strniti vse proletarske organizacije, in ga streti, ker je hlapec najhujše reakcije. Parlamentarna frakcija pa meni, da je mogoče proti fašizmu stvariti izdatno silo le, če se vzame vlado v zaščito pred nazadnjaškimi elementi. Da bi pa mogli podpirati kako ministrstvo, ki bi hotelo strefi fašizmu, bi se moralo frakciji dovoliti glasovati za tako ministrstvo, kar v zmislu sklepov milanskega strankinega zbora danes ni mogoče.

Ko se začetoma tega meseca fašistovska nasilja dosegla v pokrajini bolonjski vrhunec, je sprejela parlamentarna frakcija s precejšnjo večino resolucijo Zirardinijevo, katerega zagovarja podpiranje vlade, ki bi jamčila

za povratek k zakonitostim, in sicer na podlagi nedavnega sklepa glavne konfederacije dela v tem zmislu. Na podlagi te resolucije se je najprej posvetovalo strankino načelstvo ter sklenilo, da zaslji strankin svet. Strankini svet se je o tem vprašanju posvetoval, presojal, če je fašistovsko gibanje in ogrožanje strokovnih organizacij res ustvarilo položaj, da bi bilo treba opustiti intranzigentne sklepe zadnjega strankinega zbora ali ne, ter je končno to vprašanje v dolgi resoluciji zanikal. Resolucija, ki nosi Serrattijevo ime, izjavlja, sklicevaje se na sklep strankinega zbora, da bi sodelovanje vedlo proletarijat v roke reakciji, graja ravnanje parlamentarne frakcije kakor tudi votum konfederacije dela (strokovne centrale) ter zahteva opsežnejše akcije za združitev proletarijata.

Resolucija strankinega sveta izreka, da je parlamentarna frakcija le orodje socialistične stranke v zakonodajni korporaciji, ki nima pravice piktrojevati strankino taktiko, marveč se le ravnati po njej. Za resolucijo je glasovalo 12 danov, proti 6, vzdržalo se je glasovanja 5 članov. Stvar bi bila s tem rešena, če bi se bila sklepu podredila tudi konfederacija dela in parlamentarna frakcija v celoti.

Konfederacija dela ni odvisna od stranke; v zvezi sta si med seboj stranka in konfederacija le s pogodbo glede delitve dela, po kateri pripada politično delo stranki, strokovno gospodarsko pa konfederaciji. Iz tega razloga pravi konfederacija, da je naloga stranke, da varuje strokovne organizacije proti političnim napadom fašizma.

Parlamentarna frakcija je prišla s tem v težek položaj. Na volilce se ne more obrniti, ker so mnenja v obeh organizacijah različna. Odločila se je za jako kočljivo stališče, proglasila se je za avtonomno na predlog Zirardinija, ter izjavila, da bo o tem izjemnem položaju poročala strankinemu zboru. Za ta predlog je glasovalo 33 poslancev, 14 proti, 3 niso glasovali. Manjšina je obenem izjavila, da ostane v parlamentarni frakciji, dokler se nova taktika ne bo izvajala, v slučaju izvajanja pa bi izstopila in pričela javen boj proti večini frakcije.

V nasprotju sta si tukaj desno in levo krilo. Eno krilo čuti nasilstvo, je ogorčeno nad krvjo in razbijanjem proletarskih organizacij, drugo krilo se pa boji kakršnegakoli sodelovanja z reakcionarno buržoazijo ker bi s tem intranzigentni proletarski boj trpel na ostrini. Obe vprašanji sta važni, obe odgovorni. Levice meni, da je fašizem malenkost, za katero se ne izplača žrtvovati prestiž stranke; desnica pa se boji, da pride zaradi pasivnosti ob ugled, ker se zaveda svoje sedanje moči.

Na vse te dogodke je tudi strankino načelstvo sklenilo sklicati strankin kongres, ki bi rešil taktični spor. "Zarja".

Tuje narodnosti v New Yorku.

KOLIKO JE JUGOSLOVANOV.

New York (Jugoslavanski oddelek F. L. I. S.) Department of Commerce je ravnokar izdal izid zadnjega ljudskega štetja glede materinščine prebivalstva mesta New York. Kakor običajno, se taka statistika razteza le na takozvani "foreign white stock", to je, na belokožne tuje rodce in one tukaj rojene domačine, katerih stariši (ali vsaj eden izmed starišev) so se rodili v inozemstvu; z drugimi besedami, v to statistiko je zapodena prva in druga generacija priseljencev. Kot materinščina sma-

tra se občevalni jezik, ki ga je priseljencev govoril doma, v starem kraju. Tujerodci so klasificirani po svoji lastni materinščini in njihovih otroci po materinščini starišev. Zanimivo je, da se je število tujerodcev in njihovih otrok z angleško materinščino (vštevši Irce, Škote, Velše) znižalo od 964.936 l. 1910 na 897.452 v l. 1920; razmeroma še več se je znižalo število Nemcev, od 810.041 l. 1910 na 690.789 l. 1920. Vse druge važne narodnostne skupine pa so narasle, nekatere kar skokoma. Zlasti velja to glede Italijanov, ki so narasli od 546.583 l. 1910 na 803.048 l. 1920; Rusi, od 27.155 na 221.153 in Poljaki od 112.374 na 161.310. Skupno prebivalstvo tujerodcev in njihovih otrok je znašalo l. 1920: 4.294.629, dočim vse prebivalstvo mesta New York znaša 5.620.048. Največjo skupino tvorijo Židje (katerih materinščina je "jidiš") namreč 946.139. Za njimi prihajajo Angleži in Kelti (Irci), 897.452; Italijani, 803.048; Nemci 690.789; Rusi 221.163; Poljaki, 161.310. Teh šest skupin tvori 86,6 odstotkov celokupnega "foreign stock" mesta New York.

Kar se tiče Jugoslovanov, nastanjenih v mestu New York ljudsko štetje za l. 1920 prinaša neke jako presenetljive podatke. Jugoslovani so (topot pravilno) razdeljeni v dve jezikovni skupini: slovensko in srbo-hrvaško. Tu objavljamo izid ljudskega štetja — brez daljnjega komentarja:

Slovinci: Tujerodci, 5.839; tukaj rojeni od tujerodnih starišev, 4.732; skupaj 10.571, nasproti 3.886 v letu 1910.

Srbo-Hrvati: Tujerodci 3.100; tukaj rojeni od tujerodnih starišev, 4.732; skupaj 10.571, nasproti 3.886 v letu 1910.

Jugoslovanov skupaj je bilo torej po ljudskem štetju od 1920 leta: 14.878 nasproti 5.929 l. 1910.

Vse slovansko prebivalstvo mesta New York na znaša 470.257.

RAZNE VESTI.

Zgodovina angleških ministrskih predsednikov. 200 let po teče letos, odkar ima Anglija "ministrskega predsednika". Tem povodom je izšel debel zvezek z bogato vsebino interesantnih zgodovinskih in parlamentarnih dogodkov, anekdot in slik, posvečenih državnikom, ki so si sledili skozi dvesto let v njihovi službi. Pa ni toliko "premierov", kakor bi kdo mislil. Od 1722 jih je bilo samo 36, kar dokazuje, da skoraj vsi angleški kabinetski člani zapustili v zgodovini svoje države za seboj precej slovesa. Premier je bil Sir Robert Walpole. On je dobil prvotni naslov "Prime Minister". Predsednik je vladi polnih 21 let.

Za rednega profesorja kirurgije je izbral profesorski odbor medicinske fakultete v Zagrebu Eda Slajmerja v Ljubljani. Je kdo zaslužil s svojimi izjemnimi sposobnostmi in s svojim delom takšno odlikovanje, je gotovo dr. Slajmer, čegar vse delovanje je bilo posvečeno bolnišni delu. Dr. Slajmer je eden tistih redkih naših moških, je bil že od vsega začetka orijentiran v jugoslovanski smislu. Ko je izbruhnila balkanska vojna, je bil med prvimi širimi zdravniki, ki so hoteli biti ter stavili svoje zdravniške sposobnosti in svojo samostojno pomoč v službo srbske vojske. Tega mu avstrijska vojska med svetovno vojno ni mogla pustiti, zato ga je dostojno postavljala in preganjala. Jekleneža moža ni omajalo njegovih načel. Kremenit mož, kakor je bil, je ostal tudi danes.

Razkol v demokratski stranki. "Epoha" poroča pod nazivom "Znaki za novo politično konstelacijo": "Demokratska stranka nezadovoljna z delovanjem sedanje radikalno-demokratske koalicije, ustanovljene stranki, katere glasilno je demokratski "Borba". Nova stranka imela kot svoj glavni smotnik zbere pod svojim okriljem svobodomiselnih demokratov, žavi in da z nekimi drugimi bodo umnimi strujami blok z namenom, da dovede krmlivo nov režim, pod katerim bi bil položaj v državi bolj živ. Ti demokratski disident baje nameravajo takoj v zvezo s skupino okrog "Tribune" v Zagrebu in "Naroda" v Sarajevu. Organizacija ter levičarjev je že v tiskano. Kupili so že tiskarno "trijev", v kateri bo te dni se izhajati strankino glasilo "ba", katere direktor bo v vseučiliški profesor dr. Čubrovič, glavni urednik pa vojni Vidanović."

Inženirski izpiz je napredno stvarbarske stroke na tehnični g. Jože Černjevič.

proti temu mestu in zasleduje z očmi prizor iz svoje jame, sredi te dežele sijajnih in srepnih pojavov, v tej poljani, ki jo pritiska nebo.

— To so 150-ovke, netilne.
Tele, to so celo 210-ovke.
— Vmes so tuhi betičarke. Svinje! Lej no to-le tam!

Videli smo, kako je treščila granata v zemljo in privzdignila mračen oblak prsti in podrtin v obliki pahljaja. Človek bi menil, da se je ognjenik nagrmadil v drobovju sveta in da strašansko bljuje skozi razklano grudo.

Satanski hrumot nas obdaja. Nečuvenci vtis imaš, kakor bi vesoljni bes rastle nepretrgoma, se neprestano množil. Vihra hripavih in zamolklih udarov, srditih vikov, presiljenih živinskih zvokov divja brezumno po vsej zemlji, na debelo pokriti s čadastimi cunjami, v kateri smo pokopani do vratu; granatni puh pa jo take-rekoč maje in mikasti.

— Sišiš, se dere Barque, nekdo mi je pravil, da nimajo streljiva več!
— Ne, no, je že prav! poznamo take in ovake burke, ki nam jih novine vbrizgavajo kakor po štrkalici.

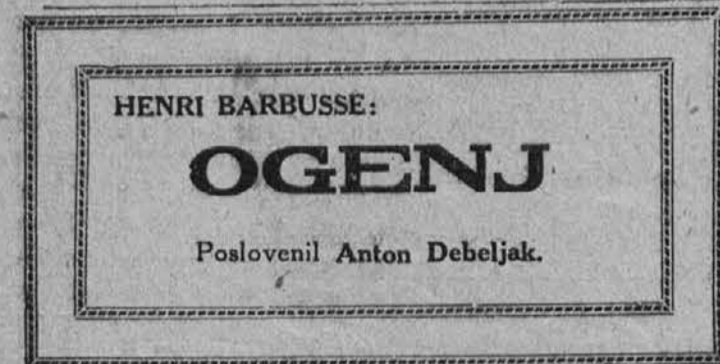
Medel tik-tak tedaj oblada to šumečo zmes. To počasno klopčanje vam nad vsemi bojnimi glasovi najbolj stiska srce.

— Mili za kavo! Eden naših, poslušaj: praskata pravilno, med tem ko švabski pokajo v nerednih presledkih; delo: tak... tak-tak-tak... tak-tak... tak.
— Fatjš, ti tantio! Saj to ni šivalnica: motor kolovratni tampo poti od kritja št. 31.

— Jaz pa bi verjel preje, da visoko tam gori kakšen svetec jak metlo ter ogleduje vso reč, se roga Pepin, viha nos v vcha po vzduhu za letalom.

Prepir se razpede. Kaj se zna! Je že taka. Sredi te tutnjave se medeš, pa bodi še tako vajen razločevati vsakojako roštanje. Saj se je oni dan primerilo celemu voju, da se je v gozdu za trenutek zmotil in

(Dalje prih.)

Pride ovinek, potem gremo navkreber. Dan se je slednjič odločil napočiti. Stvari se vidijo umazane. Po cesti leži biserno-siva barvna plast z belimi, testenimi pegami, na desni in levi pa se vzbujata turobni svet resničnosti. Porušeni Souchez puščamo za sabo; hiše tega kraja so že sama ravna tla nagomiljena z gradivom, drevje pa je le še nekako raztrgano robidovje, ki tvori grbe po zemlji. Na levi se pogrezaš doli v luknjo. Tu je vhod v rov.

Kar se odluči tvoriva, ga vržemo za ograjo, ki je nalašč za to, razbeljeni in prezebli hkratu, z mokrimi, krčevito stisnjenimi ter ogoljenimi rokami se nastanemo v predoru, čakamo.

Do brade smo zagrebani v luknjah in s prsti se nastanjamo na prst, ki nas ščiti s svojim mogočnim oklepom; tako opazujemo razvoj blesteče, globoke drame. Obstreljevanje postaja jače. Na grebenu so postala ognjena debela v jutranji bledosti slična soparnim padalom, bledičnim morskim klobukom s plamtečo lisso; čimbolj se dani, tem jasneje se rišejo perjamice iz dimastih peres: belo in sivo. nojeje perje vstaja hipoma s tožnih in zabrisanih tal višine 119, pet ali šest sto metrov pred nami, nato počasi vse izgine. Zares, ognjenisteber in oblaci stember se kopicita vkup in grmita ob enem. V tem trenutku je videti na pobočju hriba skupino ljudi, ki beže in se udero v zemljo. Potuhnejo se zaporedoma po mravljinih luknjah, ki so raztre-

sene tam. Sedaj razločimo bolj postav "došlecev": pri slednjem strelju se naredi v zraku, na približno šestdeset metrov višine, belo-žveplena puhljica, črna podčrtana; nato se razpolovi, dobi širaste pike in ko se tedaj razleti, zazna uho sikanje nagrmadenih krogel, ki jih rumeni kosem besno luča na tla.

Pri tem se čuje sunkoma šest pokov zapovrstjo: pam, pam, pam, pam, pam, pam. To so 7,7 cm-ski šrapneli.

Sicer se jih ne bojimo posebno, vendar pa je pred tremi dnevi ravno 77-milimetrik usmrtil Blesboisa. Ti šrapneli se razpčijo skoro vselej previsoko. Barque nam pojasnjuje zadevo, četudi jo poznamo:

— Ponočna posoda ti zadestno čuva tikvo pred svinčenkami. Ne rečem, pleča ti že razdene in te lopi na tla, fenta te pa ne. Seveda se je treba vseeno potuhniti. Dokler reč trpi, ni dosti koristno moleti rilec kvišku ali pa iztezati kremplje po dežju. Ampak naš 75-nik...

— Saj niso samo 77niki, prekine Mesnil Andrej. Vsake baže jih je. Daj mi ognja...

Rezko živžiganje, drhtave ali škripavo sikanje. In tamkaj na rebrih, ki prosejajo v vsej svoji neizmernosti, se tišče naši po skroviščih. Obloki vseh oblik se kopicijo. Med gorostasna goreča in meglovita peresa se mešajo brezkončni čopi pare, iz iskrenih perjanic srše navpična vlakna, dimovita čmela se razčepirjajo padaje na tla — ves prizor je bel ali zeleno-siv, vranji ali bakren z zlatim odleskom ali ko s črnimol pobrizgan.

Oba zadnja sta se razletela čisto blizu; iz teptane zemlje je šinilo dvoje velikanskih, črnih in črljenih kep prahu, ki se razvijata in ju veter zložno odnaša; storivši svojo nalogo, sta zadobili gorise bajnih pozofev.

Niz naših obližij se ozira preko prstenege roba

INŽENIRJEV PALEC.

Iz Sherlock Holmesovih doživljajev.
Spisal SIR ARTHUR CONAN DOYLE.

Nato sem pa sredi tišine naraz začel glas, da mi je sree...
To je bilo rožljanje...
Pogledal sem na stroj. Sve...
je stala še vedno v tleh...
sem jo bil postavil, ko...
preiskoval kopro. In pri...
svelebi sem videl, da se je...
strop nižal dol od mene po...
sunkoma tuda — cesar ni...
bolje vedel nego jaz — z...
ki me je morala tekot...
minute strefi v neraz...
maso. Zavpil sem in se...
proti vratom ter z nohti...
za ključavnico. Prosil sem...
da bi me izpustil...
neusmiljeno rožljanje na...
me udilo moje križe...
je bil komaj še eden, dva...
nad mojo glavo in ko sem...
svojo roko, sem čutil...
trdo, hrupavo površino...
mi je naenkrat šinilo v gla...
bila bolečina moje smir...
od lege, v kateri bi...
Ako bi ležal na o...
bi cela teža prišla dol na...
benjenico, in mraz me je...
sem pomislil na...
Morda bi bilo na...
način boljše in vendar, ali...
mel pogum vleči se in zreti...
smrtonosno črno senco, ki...
pogrezala nizdoli? Že ni...
mogoč več stati pokonci, kar...
maje oko ugledalo nekaj, ko...
je navdalo srce z nekotiko na...

storiti. Zatem je hitro odprla neka vrata, ki so držala v spalnico, v kateri je svetlo svetil mesec skozi okno.
"To je edina vaša rešitev," je rekla. "Visoko je sicer, morda pa vseeno srečno dol skočite."
"Pri teh besedah se je na daljnem koncu hodnika zasvetila luč in ozrl sem suho postavo polkovnika Lysandra, ki je hitel naprej v eni roki svetiljko, v drugi pa neko orožje, podobno mesarski sekiri. Planil sem preko spalnice, odprl okno ter pogledal venkaj. Kako miren in prijazen je bil videti vrt v mesečini; vež nego trideset čevljev ni moglo biti globoko. Zlezel sem na okenski naslon, vendar nisem hotel skočiti prej, dokler ne bi videl, kaj zgodi med mojo rešiteljico in lopovom, ki me je zasledoval. Ako bi ji pretela nevarnost, sem bil na vsak način odločen priti ji na pomoč. Nisem še pomislil vse to, ko je pritekel do vrat ter planil mimo nje proti meni; a ona mu je vrgla svoje roke okoli pasu terga skušala zadržati.
"Fric! Fric!" je zavpila angleško, spomni se svoje poslednje obljube. Dejal si, da se nikoli več ne zgodi kaj takega. Svoj bo molčal! Oh, saj bo molčal!"
"Blazna si, Eliza!" je kričal ter se ji skušal izviti iz rok. "Uničila nas boš. Preveč je videl. Pusti me dalje, pravim!" Pahnil jo je v stran, skočil proti oknu ter udaril s svojim težkim orožjem proti meni. Jaz sem se bil spustil nizdol in visel z rokami oboknu, ko je udaril. Začutil sem neko bolečino, moj prijatelj je popustil in padel sem na spodaj ležeči vrt.
"Pri padcu sem se nekoliko pretresel, a se nisem ranil; radi tega sem se pobral ter tekel med grmovjem dalje, kolikor so me je mogle nesti noge; dobro sem vedel, da še daleko nisem bil izven vse nevarnosti. Na begu pa se me je naenkrat polotila smrt na omotica in slabost. Pogledal sem na svojo roko, ki mi je bolesto utripala, in tedaj sem prvič opazil, da mi je bil palec odsekan in da mi je kri tekla iz rane. Skušal sem jo obvezati z robcem, toda naenkrat mi je začelo šumeti v ušesih in v naslednjem trenutku sem se nezavesten zgrudil med ružne grme.
"Kako dolgo sem ležal nezavesten, ne morem reči. Vendar je moralo biti precej dolgo, kajti ko sem se zavedel, je mesec zašel in napočilo je svetlo jutro. Moja obleka je bila vsa mokra od rose in moj rokav ves krvav od krvi mojega ranjenega palca. Silne bolečine so mi v trenutku poklicale v spomin vse podrobnosti mojega nočnega dogodka in skočil sem na noge v prepričanju, da še vedno nisem varen pred svojimi zasledovalci. Ko pa sem se začel ozirati okoli sebe, nisem v svoje veliko začudenje videl niti hiše niti vrta. Ležal sem bil za plotom blizu velike ceste, in nekoliko nižje ob cesti je stalo neke dolgo poslopje; ko sem se mu približal, se je pokazalo, da je to prav ona po staja, kjer sem prejšnjo noč izstopil. Ako bi ne bilo strašne rane, bi se mi vse, kar se je zgodilo tekom teh strašnih ur, zdelo kakor hude sanje.
"Ves zmeden sem se podal na postajo ter povprašal po jutranjem vlaknu. Povedali so mi, da odide prvi prej kakor ob mojem prihodu. Vprašal sem ga, ako je kdaj slišal o nekem polkovniku Lysandru Starku. Ime mu je bilo popolnoma neznano.
"Vprašal sem ga dalje, ali je videl povoz, ki je čakal name. Ne, ni ga videl. In dalje, ali se nahaja kje v bližini kake policijske postaje. Rekel je, da kake tri milje daleč.
"Ker sem bil ves slab in bolan, mi je bilo to predaleč. Radi

tega sem sklenil, da počakam toliko časa, da se vrnem nazaj v mesto in povem tam na policiji svojo zgodbo. Bilo je šele nekaj čez šest, uro, ko sem dospel tja; zbok tega sem se najprej podal k zdravniku, da mi oskrbi rano in zdravnik je bil tako prijazen, da me je pripeljal semkaj. V vaše roke polagam svoj slučaj in storil bom vse, kar in kakor mi boste naročili."
Ko sva s Holmesom čula to izvanredno zgodbo, sva obadva nekaj časa molče sedela. Nato je vzel Sherlock Holmes s police eno onih težkih knjig, v kateri je dajal svoje izrezke iz časnikov.
"Tukaj imam oglas, ki vas bo gotovo zanimal," je rekel. "Pred letom dni je izšel v vseh časnikih. Poslušajte: 'Izgubil se je dne 9. t. m. Mr. Jeremija Hayling, 26 let star, hidravliški inženir Ob desetih zvečer je zapustil svoje stanovanje in od tedaj ga niso več videli. Oblečen je bil ... itd.' Ha! To znači poslednji čas, ko je polkovnik potreboval pomoči za svoj stroj."
"Sveta nebesa!" je vzkliknil moj bolnik. "Potemtakem to pojasnjuje besede one ženske."
"Brez dvoma. Popolnoma jasno je, da je bil polkovnik hladnokrven in obupen človek ki je bil docela odločen, da ne sme nje gova igra imeti nobene zapreke; prav kakor oni morskoi razbojnik, ki ne puste na zajeti ladji živeti duše pri življenju. Vsak trenutek je dragocen; ako se torej čutite dovolj močnega, se zjajci podamo dol na Scotland Yard, oddod pa v Eyford."
"Čez kake tri ure smo bili v vlaknu, ki je vozil od Readinga proti mali berkshirski vasi. V družbi so bili: Sherlock Holmes, hidravliški inženir, nadzornik Bradstreet iz Scotland Yarda z enim detektivom in jaz. Bradstreet je razgrnil velik zemljevid one okolice po sedežu ter je črtal s svojim šestilom krog okoli Eyforda kot središča.
"Tukaj je!" je rekel. "Ta krog je načrtan s polimerom desetih milj od vasi. In kraj, ki ga hočemo najti, mora ležati nekje v bližini te črte. Deset milj ste rekli, kajne, gospod?"
"Dobro uro dolga in hitra vožnja je bila."
"In mislite, da so vas celo to razdaljo nazaj nesli, ko ste ležali v nezavesti?"
"Morali so to storiti. Nekam nejasno se tudi spominjam, kakor da me je nekdo vzdignil in nekam nesel."
"Kar ne morem razumeti," sem dejal jaz, "je to, čemu bi vam prizanašali, ko so vas nezavestnega našli na vrtu. Morda pa se je dal lopov omečiti po prošnjah od ženske."
"To se mi zdi kaj malo verjetno. Nikoli v celem svojem življenju nisem videl bolj neizprosne obraza."
(Daje prih.)
Klerikalci in konkordat. Beogradska "Pravda" piše: "Pred dnevi smo pričeli imena članov komisije, ki se naj pogaja glede konkordata z Vatikanom. V tej komisiji se nahaja več klerikalcev. S političnega stališča je takšna sestava komisije upravičena, na drugi strani pa mora vzbujati pomisleke. Vatikanski delegatje bodo skušali uveljaviti svoje zahteve in vprašanje je, kakšno stališče bo napram tem zahtevam zavzemala komisija. Ali se ne bodo klerikalni te komisije nahajali v težki zagati? V razpravo pride n. pr. vprašanje o katoliških bogoslovcih, ki po našem vojnem zakonu morajo odslužiti vojaški rok prav tako kakor bogoslovci vseh drugih veroizpovedanj. Predstavitelji katoliške cerkve so se temu protivili in povdarjajo, da ta določba ne sme preiti v konkordat. To vprašanje je s formalne in faktilne strani zbog tega, ker bo medn. pogodba, kakršna je kon-

Ali ste si že nabavili knjigo

"Naš spolni život"

Ako ne, požurite se, dokler jih je še kaj v zalogi. Knjiga se prodaja po \$2.50 komad, a sedaj je cena za nedolžen čas samo

1 dolar.

Knjiga je pisana v hrvaščini, a se jo lahko razume; je neprecenljive vrednosti za vsakogar, kateri jo kupi.

DOBI SE JO V NAŠEM URADU.

Najsladkeši grozdni sok se stisne iz

GROZDJA

katerega naročite lahko sedaj da se vam ga pripelje v septembru in sicer na primerne obroke

Če načete napraviti zmote, in želite kupiti najboljše grozdje po najnižjih cenah, potem ga naročite od

CALIFORNIA GRAPE COMPANY

660-663 Hippodrome Annex
CLEVELAND, OHIO.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI!"

ZAKAJ?

- ZATO:** Ker hočete dnevnik, ki se bori za vaše interese in ker je istega nemogoče izdajati brez oglasov —
- ZATO:** ker pomeni vsak oglas v vašem listu več dohodkov za vaš list —
- ZATO:** ker ako kupujete od trgovcev, ki oglašajo v Enakopravnosti, ni potreba od vas nikake žrtve a istočasno pomagata vašemu listu finančno —
- ZATO:** ker ako omenite trgovcu, da kupujete pri njem zato, ker oglašja v Enakopravnosti, bo dal čim več oglasov —
- ZATO:** Vpoštevajte najprvo one trgovce ki oglašajo v dnevniku

"ENAKOPRAVNOST"

In naročajte se nanj.
Vedno najnovejše vesti, povesti itd.

AMERIŠKO-JUG. TISKOVNA DRUŽBA

Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

KEEPING WELL MEANS A CONSTANT FIGHT AGAINST CATARRH

Bolezni se lahko prištevajo katarhičnemu stanju. Kašelji, nosni katarh, želodčne in črevesne nadloge, je le nekaj med številnimi navadnimi boleznimi, katere povzročata katarh. Če se proti njemu borite se z zdravilom, ki je poznano že preko pol stoletja

DR. HARTMAN'S PE-RU-NA

Tablets or Liquid Sold Everywhere

ZA ZABAVO IN POUK

— čitajte —
"V močvirju velemesta"
Roman iz življenja priseljenke v Ameriki
CENA 50¢.
Naročite pri
Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba
6418 ST. CLAIR AVE.

Ravnokar je izšla knjiga

razkrinkani Habsburžani

katero je izdala Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.
Knjigo je spisala grofica Larich, bivša dvorna dama na Dunaju.
V knjigi opisuje vse podrobnosti vladajoče habsburške klike, kakor tudi smrt cesarjeviča Rudolfa.
Knjiga je jako interesantna in priporočamo rojakom, da si jo takoj naročijo.
Cena knjige je samo 80c

Clevelandske novice.

Brezbriznost od strani pešev pri križanju cest je ravno tako kaznjiv prestopak proti prometni ordinanci kot brezbriznost pri vožnji avtomobilov. Oblasti bodo pričele postopati v tem oziru čimdalje strožje, da se številne nesreče kolikor mogoče omeji. Včeraj sta imela poročnik Martin A. Blecke, načelnik policijskega prometnega oddelka in policijski prosekutor Skeel medsebojno konferenco samo o tem vprašanju ter prišla do zaključka, da je brezbrizen šetalec ravno toliko kriv kot brezbrizen avtomobilist in da se ga lahko ravno tako kaznuje.

Ubit v nesreči. Včeraj zgodaj zjutraj je bil ubit Fred Griwatch, 39, iz 2340 Clover Ave., ko je zadel avtomobil, v katerem se je peljal on in šest drugih moških v cementen steber pod Nickel Plate mostom, zapadno od Loraina. Ranjeni so bili trije izmed vozečih, trije pa so ostali nepoškodovani.

Že dalj kot en mesec se vozijo po E. 40 St. vsak dan tovrstni avtomobili s skebi na delo in od dela, katere spremljajo seveda moške postavbe v posebnem avtomobilu. Skebje se pa vozijo v zasrtrih vozeh, da jih ljudje ne vidijo. Navzlic temu, da so skriti pa so jih prebivalci kmalu spoznali in njih otroci se spravijo marsikak dan skupaj in kričijo za njimi, ko se peljejo mimo. Tako je bilo tudi včeraj okrog pete ure. Otroci so zagledali skebske vozove ter pričeli kričati. Joe Šober je ravno sedel na porču na 1457 E. 40 St., in ko so se pripeljali skebi do njegove hiše, je tudi on enkrat zavpil za njim "scabs!" Tedaj pa skočijo policaji z avtomobila ter teko naravnost v hišo, kamor je Šober stopil, videč, da grede policaji za njim. Tu so Šobra tebi niž meni nič prijeli. Dalj mi ni so niti dovolj časa, da bi se oblekel, temveč je moral z njimi gororok in razoglav. Kot nam je danes sam poročal, so ga vozili dalj časa po mestu, kje in kako sam ne ve, in ga končno pripeljali v E. 55 St. policijsko postajo. Danes zjutraj pa je prišel pred sodnika, ki ga je oprostil

ter rekel, da ni sploh ničesar zakrivil. Policaji pa so odnesli dolge nosove.

Danes zgodaj zjutraj je pričelo goreti na jardi Pennsylvania roundhousa na E. 83 St. in malo je manjkalo, da ni bilo uničeno celo poslopje. Ogenj se je namreč bližal oljnemu tanku, držičemu trideset kubičnih čevljev olja, in da niso delavci sami pričeli gasiti predno je prišla požarna bramba, bi bil tank gotovo eksplodiral.

Odkar je nastalo pomani-kanje premoza in se je mesto obrnilo na prebivalstvo, naj ne trati po nepotrebnem vode, se jo stoji v Clevelandu vsak dan 5.000.000 galonov manj. Tako poroča direktor javnih naprav. Regularno se je stočilo vsak dan po 155.000.000 galonov vode, sedaj pa se je stočilo le 150.000.000.

Ob jesenskih volitvah ho prišlo pred volilce tudi vprašanje, če hočejo zvišati davek za 10 centov pri vsakih \$1000 vrednosti, kateri denar se bi rabil za vzdržavo parkov.

Ali imate mail boxo? Ako hočete dobivati redno vašo pošto, morate imeti pri vaših vratih mail boxo ali pa se vam bo vaša pisma in liste nehala dostavljati. Pomožni Postmaster General Bartlett je naročil vsem upravnikom pošt, da prenehajo nositi vsem tistim, ki si ne preiskrbijo mail boxe v teku štirih mesecev.

Maksim Svetlič:

POZNA SREČA.

Ob poletnem večeru je bilo; v času, ko imajo tudi posli prosto in to seveda ni kmalu, temveč šele pozno zvečer. Na vasi je vladal mir, le s polja je bilo čuti narodno pesem, ki so jo pelevračajajo se žanjice.

Pod staro lipo ob vaški mlaki sta sedela Marjanica in Peter. Močje sta sedela kot bi pozabila drug drugega.

Zamišljen je vlekel Peter svoj vivček in opazoval, kako se kopljeje zvezdice in luna v mlaki. Marjanica pa je držala roke v naročju ter se igrala s prsti. Pogledala je večkrat od strani Petra, ki pa teh pogledov očividno

ni opazil, ker ni na nje reagiral. "Tem goskam neumnim, bo že se prešlo veselje do petja," prekinje Marjanica molk.

"Pusti, naj pojo, dokler so mlade, vsaj bodo imele še itak dovolj prilike okusiti gorje in skrbi, če se že mlade ne obesajo," odgovori Peter, ne da bi genil.

"Da, če bi bila vedela, kako se mi bo godilo v življenju, prav gotovo bi se bila obesila, bi napravila vsaj konec tem težavam, pravi Marjanica. Petru se izvije pri teh besedah globok vzdih.

"Ti gotovo nimaš prav nobene ljubezni več do mene, ker sicer ne bi mogla tako govoriti." "Ljubezen — ljubezni ne manjka." In v dokaz za to besedo mu položi roko na ramo.

"Toda, povej mi sam, kaj pa imava midva od življenja? Ko sva se spoznala, sem imela sedemnajst, ti pa dvajset let. Oba sva bila prepričana, da se v kratkem poročiva in ustvariva lastno ognjišče. Danes imam jaz sedemtrideset, ti pa štirideset let, pa sva še vedno tam, kjer sva bila. Ti si hlapec, jaz dekla in prav nobena upanja ni, da bo kdaj drugače. Vsaka ptica ima svoje gnezdo, vsaka zverina primerno skrivališče in pribežališče, kjer more živeti ljubezen in vzgajati svoj zarod. Le posel je obsojen, da mora jesti celo življenje tuj kruh in biti poslušen in pokoren vsem muham tujih ljudi."

Marjanica si obriše s predpasnikom solze in položi glavo na Petrovo ramo.

Peter jo objame preko pasu rekoč: "Nikar ne plakaj, Marjanica; tudi jaz sem si vse drugače zamišljal in nikdar nisem verjel, da prav nič ne postanem v življenju?"

"Ne očitaj si tega," odgovori Marjanica in ga pogladi s svojo žuljavno roko po zagorelem licu. "Ampak mene jezi le to, da vse moje tovarišice so že omožene, da imajo svojo hišo ali vsaj svojo sobico, kjer morejo deliti z možem veselje in žalost, vzgajati svojo deco, ki naj jim bo v podporo na stara leta."

"Ti pa počeš otroka!" jo prekinje Peter skoro očitajoče.

"Kot dekla otroka?! Ne, tisto pa ne. Da bi morala gledati, kako sujejo tuji ljudje moje dete sem in tja ter ga psujejo s pankrtom? Ne, tega ne bi mogla prenesti, rajši ubogega črvička takoj zadavim."

"Danes imaš pa čudne misli, Marjanica!"

"Čudne misli, praviš? Tebi se zde te misli čudne, ker jemlješ vse nekako lahkomišljeno in menda prav nič ne misliš, kaj bo z nami na stara leta. Dokler delaš in garaš, si že dober kmetu, ko pa ne boš mogel več, pa hajdi v ubožnico. Pogled Gričarjevega Naceta, poprej jim je delal kot živina, sedaj pa beračiči od hiše do hiše in skupno s psi je svoje kosilce."

Petje žanjic je že davno utihnilo. V mlaki so žabe pričele svoj ljubezensko pesem, zaljubljeni par pod lipo pa so obletavale svetlikajoče kresnice.

"Poglej, Ti govoriš, kot da sem jaz vsega kriv, da se ne moreva poročiti in si ustvariti lastno gospodinjstvo. Sama dobro veš, da to ravno tako želim kakor Ti, toda vsaj več. Kaj nama je dejal župan: 'Kaj se bodo beračiči ženili, mari zato, da se beračičja poveča? Pa nama je odrekel dovoljenje.'"

"Greš in sramota je, da župan tako govori," vzklikne Marjanica. "Bog ni dejal: Bogatini, pojdite in množite se, pač pa velja ta rek za vse ljudi in menda sva tudi midva med njimi."

"Mislim da," odvrne Peter. "Sita sem službe in zahtevam, da začneš misliti, kako prideva že enkrat iz te večne ljubezni do ženitve."

Peter se popraska za ušesi in

škili postrani na Marjanico; ko pa vidi nje resni obraz, pravi: Bom videl, kaj se da storiti, mogoče pa le pojde kako.

"Marjanica, vrata bom zaprl!" se oglasi moški glas iz bližnje hiše.

"Gospodar kliče. Zdrav, Peter!"

"Zdrava, Marjanica." Stisneta si roke ter odideta vsaj svojo pot.

Zlezel sem z lipe, kjer sem, se deč na veji, bil primoran prisluškovati tej žalostni zabavi.

Po petindvajsetih letih sem imel zopet posla v tej vasi. Bilo je predpustom.

Mrzlega zimskega jutra sem prišel mimo vaše cerkvice. Pred cerkvice je stala velika gruča žensk starih in mladih. Vse se radovedno zrla k vratom, kakor bi pričakovale, da pride iz cerkve papež in jim podeli svoj blagoslov.

Baš sem hotel nadaljevati pot, ko se odpro cerkvena vrata in iz cerkve prihaja prav čuden svatovski izprevod. Stara ženica z nagubanim obrazom, oprta z eno roko na palico, z drugo pa na istotako starega možička, ki se je tudi opiral na palico.

Bila sta siromašno, a čedno oblečena in zrla sta z zadovoljstvom na čakajoče radovedneže. Zeleni venček, ki ga je nosila nevesta, se je kaj čudno podal na maloštevilne sive lase; ženin pa je nosil zelen šopek v gumbnici.

Par siromašno oblečenih starih ženic so jima bila svateje.

"To je menda zlata poroka?" vprašam v bližini stoječo žensko.

"O ne, to je stari Peter s svojo Marjanico; danes sta se šele poročila."

Začudil sem se temu odgovoru. Skoro mehanično me je potegnil za seboj izprevod, hotel sem videti, kje sta dobila svoj dom Peter in Marjanica, ki sta morala tako dolgo čakati na zakonsko srečo.

Svatje so šli po vasi in spremljali so jo jih radovedneži ter delali neokusne dovtype. Mimo vseh kmepčkih hiš, kjer sta služila in živela težko življenje brez veselja in dobrot, so hodili. Na koncu vasi pa svati zavijejo v malo borno hišico.

Ko pridem do hišice, čitam na njej z velikimi črnimi črkami na pis — "Občinska ubožnica."

NAŠI ZASTOPNIK

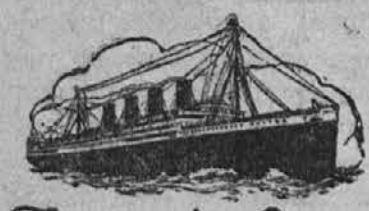
Potovalni zastopnik John Jaklich in Mihael Krainz. Krajevni zastopniki za državo Ohio.

Za Cleveland: John Renko, Charles Boitz, L. Mayer, Anton Jankovich, Josip Skupek. — Za Collinwood: Ludvik Medvešek, Karl Kotnik, J. F. Bohinc. — Za West Side: Andy Kljun. — Za Newburg: Vincent Bubnič. — Za Nottingham, Euclid, Nobel: Vincent Koller.

Hrvatski zastopnik za Cleveland in okolice: Ludvik Delišmonovič.

Gaspar Logar, Niles, O. Jos. Sankar, West Park, O. Laurich Silvester, Barberton, O. Frank Česnik, Warrensville, O. Mirko Mihely, Brewster, O. Tony Ogrin, Conneaut, O. Louis Koželj, Lansing, O. Joe Hribernik, Glencoe, O. Košir Frank, Akron, O. Vincent Jereb, Kenmore, O. Math Leskovec, 35 Smithsonian St., Girard, O.

Ali ste že plačali Vaš ostali dolg na delnice S. N. Doma? Ako še niste, potem stopite v S. N. Dom ter poravnajte svoj delež pri oskrbniku Doma J. Bradač ali

French Line

HITRA VOŽNJA V JUGOSLAVIJO.

FRANCE 30. avgusta
CHICAGO 31. avgusta
LA TOURNAIE 7. sept.
LA SAVOIE 9. sept.

Izvrstne udobnosti — kabine za dve, štiri in šest oseb — umivališče in tekoča voda v vsaki kabini. Jedilnica, kadilnica, bara, brivnica, odprt krov, znamenita francoska kavana, vino in pivo servirano brezplačno, godba, ples. Streljaški govori, hrvaško in srbsko.

Ta družba je najstarejša linija, prevajajoča jugoslovanske potnike.

Poseben vlak odpelje potnike in njih prtljago na njih mesto, preko Trsta ali Basle kakor želijo potniki.

Družbin tolažek, govoreč vaš jezik, bo šel s potniki iz Havre do Jugoslavije da pomaga s prtljago in pri drugih ureditvah.

Za vse priprave in pojasnila se oglašite pri lokalnem agentu French linije ali pa pri družbinem uradu
19 STATE STREET
New York City.

Max Kragelj, 1819 E. 33rd St., Lorain, O.

Za Pennsylvanijo: Gnus Math, R. 1, Box 310, McClellandtown, Pa.

Joe Merše, Box 248, Meadow Lands, Pa.

Mike Pavšek; RFD. 3, Irvin, Pa. Louis Hribar, Bessemer, Pa.

Andrew Vidrich, Johnstown, Pa. Rudolf Gorjup, Moon Run, Pa.

Anton Sinčič, Farrell, Pa. George Plesničar, Onnalinda, Pa.

Frank Hayny, Whitney, Pa. Louis Tolar, Imperial, Pa.

Anton Jerich, Lloydell, Pa. John Branstetter, Yukon, Pa.

Paul Weis, Casselman, Pa. John Turk, Claridge, Pa.

Frank Baznik, St. Mary, Pa. Anton Kovačič, Irvin, Pa.

Martin Koroshetz, Johnstown, Pa.

Vincent Jerševar, North Bessemer, Pa.

Mike Jerina, West Newton, Pa. Bavdek Frank, Dunlo, Pa.

Mišmaš Joe, Whitney, Pa. Zupančič Tony, Martin, Pa.

Kovačič Anton, Export, Pa. Thomas Oblak, Manor, Pa.

Jos. Cvelbar, Sharon, Pa. Louis Lindich, P. O. Box 554, Greensburg, Pa.

Jakob Mihevec, Box 28, Vandling, Pa.

Math Kos, Box 227, Cuddv, Pa.

Druge države: Sterk Frank, Ringo, Kan.

Debeljak John, Aurora, Minn. Krall Joseph, Pueblo, Colo.

John Virant, Salida, Colo. Blatnik Frank, Walsenburg Colo.

Otto Majerle, Eveleth, Minn. Louis Vesel, Gilbert, Minn.

Anton Zornik, Herminie, Pa. Herman Pehrelin, Little Falls, N. Y.

L. Skube, 23 Broadway St., Gouvanda, N. Y.

Math Lipovšek, Blanford, Ind. Joseph Lustek, Pursglove, W.Va.

Thomas Reven, Volby Grove, W. Va.

Frank Novak, Dodson, Md. Jakob Predikaka, Stanton, Ill.

Frank Francelli, Brooks, W. Va. Frank Strmšek, Detroit, Mich.

Frank Polanc, Box 108, Pierce, W. Va.

Tomaž Čadež, Rock Springs, Wyoming.

Butala Joe, 607 North Water St., Shelbogan, Wis.

Vsi gornji zastopniki so upravičeni nabirati nove naročnike in pobirati zaostalo naročnino za dnevnik "Enakopravnost". Rojakom po naselbinah jih toplo priporočamo in želimo, ko vas obiščejo, da se boste gotovo naročili ali pa plačali zaostalo naročnino. Naselbine kjer še nimamo zastopnikov in bi kdo želel prevzeti zastopstvo za naš list, naj piše na spodnji naslov in mi mu bomo poslali potrebne listine ter druge podatke.

Uprava "Enakopravnosti" 6418 St. Clair Ave., Cleveland, O.

MALI OGLASI

SLUŽBO DOBI
Slovenka stara okrog 30 let pri družini štirih oseb. Za nadaljna pojasnila se je obrniti na 16209 St. Clair Ave., Collinwood. (199)

KUPI SE biljardno mizo. Kdor jo ima za prodati, naj se oglašuje pri George Samson, Euclid, O. Gollar Ave. (199)

ŽENSKA BI RADA jemala perilo na dom. Ponudbe je oddati na 14707 Sylvia Avenue, Collinwood. (199)

DVA FANTA se sprejmeta na hrano in stanovanje. Zglasiti se je na 1393 East 53rd Street. (199)

SOBA z električno razsvetljavo se da v najem poštenemu fantu na 1122 E. 68 St. (201)

SPREJME SE na stanovanje in hrano tri poštene fante. Zglasiti se je na 1378 E. 84 St. (201)

DVE ŽENSKI ALI DEKLETI dobita delo v kuhinji, ena za kuhinjo, ena pa za razna druga kuhinjska opravila. Zglasiti se je na 546 E. 152nd St.

VEČ FANTOV hrvaške narodnosti se sprejme na hrano in stanovanje; vse udobnosti. Vprašati je na 14704 Thames Ave. (201)

TRGOVSKA PRILIKA. Veliko vzhodno, podjetje išče zastopnike za med slovenske trgovce za prodajo izboljšanih hišnih potrebščin. Tu je izredna prilika, ki zahteva takojšnje akcije. Zglasite se ali telefonirajte takoj. Good Housekeeping Products Co., 30 Euclid Arcade Annex. — Main 5714. (199)

NAZNANILO.

Članom pevskega podpornega društva "Edinost" se naznanja, da je sedaj izvoljen novim tajnikom John Mramor, 6018 Glass Ave., pri komur se vam je zglasiti v slučaju boleznih ali nesreči.

Na redni seji je bilo tudi sklenjeno, da se bo sprejelo vse prejšnje oziroma stare člane nazaj v društvo proste vstopnine, le da se izkažejo z zdravniško listino, da so zdravi. Torej kateri želi postati član društva Edinost, naj se zgasi pri tajniku ali pri kateremu izmed članov, da ga vpiše.

S pozdravom (199) J. M., tajnik.

Najboljša in edina ladja ploveča v DUBROVNIK

TUSCANIA (nova) 6. dec.

Nizke cene.

V 9 DNEH V JUGOSLAVIJI. Potujte na enum izmed 3 morskih velikih, ki odplovejo vsak tork iz New Yorka. Vsi potniki 3. razreda imajo kabine. Vse kakor doma, izvrstna kuhinja. Ni vam treba francoskega vizuma.

MAURETANIA AQUITANIA BERENGARIA preko Cherbourg.

Za karte in nasvete vprašajte najbližnjega zastopnika v vašem mestu ali okolici.

- Upoštevajte trgovce, ki oglašajo v "Enakopravnosti." Ali ste že kupili delnico S. N. Doma? Ako jo še niste kupili, kupite jo danes.

SUPERIOR HOME SUPPLY SODI — STEKLENICE Za

DOBRO PIVO Dobi se pri

HMEJLJ. Uspeh vselej zahteva je potreba naš SLAD

Frank Ogler 6401 Superior Ave. 106th St. Clair Market House 8704 Buckeye Rd.

Anto Dolgan 15617 Waterloo Rd. in

Frank Kunstelj 6117 St. Clair Ave.

SLOVITO STARO ZDRAVILNO POMAGA MNOGOTERNO

Na tisoče ljudi trpi zaradi slabe slasti v svojih ustih, požiranja, močjo Evropskega Kravnega... stokrat druge bolezn. Zdravilo mer Zolčni kamen, Rak, Bep... je naravno zdravilo ter izredno blagodejno delovanje na jetra in ledvice ter jih popolnoma opravičuje svoj posel.

Cena Evropskemu Kravnemu je \$1.00. Pošljemo ga takoj po prejmu denarja. Naslov:

Guenther Remedy Co. Collinwood Sta., Cleveland, O.

Slovenska Banka Zakrajsek & Cesar

70 — 9th Ave., New York City

pošilja denar v stari stari... zanesljivo in po nizkih cenah... prodaja vozne listke za vse... ne prekmorske linije. in... opravlja vsa druga posla, ki... v zvezi s starim krajem. Postrežba točna in... (199)

SLOVENSKA POPRAVILNICA AVTOMOBILOV

Mi varimo in razstavljamo vse vrste avtomobilov, kavalitno popravimo, zaloge olja, kavalitno popravimo. Ako rabite popraviti avtomobil, kišite nas po telefonu. P. O. BOX 1372.

Odprto tudi ob nedeljah. ELYRIA AUTO REPAIR & WELDING 6512 St. Clair Ave.

GRAMOFONSKA PLOŠČE zahtevajo novi... Slovenske PLOŠČE preje... sedaj... VELIKA ŽALOGA UR IN ZLATARJE

Prijatelj delavca PAIN-EXPELLE Tvorniška znamka rog v pat. en. zbir. Slaven že več kot 50 let. Glejte za tvorniško znamko SLIKO.

VABILO NA VRTNO VESELICO katero priredi **društvo Brooklyn, št. 135. S. N. P. J. V NEDELJO POPOLDAN, 3. SEPT.** na Georg Hunterjevi farmi, Bradley Rd., S. W. 15 minut od Harvard Denison mostu. Za prevažanje izletnikov bodo pripravljene avtomobili na 4002 Jennings Rd. S. W. Cenjeno občinstvo iz West Side, West Parka in Clevelanda je uljudno vabljeno, da se izleta v velikem številu vdeleži. Zabave bo za vse dovolj. Za veliko udeležbo vabi **ODBOR.**

Tel. v mestu: Central 4384-W Main 8156 **LEOPOLD KUSHLAN** Slovenski odvetnik Cez dan uraduje na 819 Ulmer Bldg. Zvečer od sedme do devete ure na 6511 St. Clair Ave. Tel. podružnice: Princeton 1167-R

Cenjenemu občinstvu naznanjam da sam prevzel od Antona Palčiča **GROCIERIJO IN SLADŠČIČARNO** na 1115 Norwood Road Postregel vam bom z najboljšim blagom po domače in prijazno. — Se vam priporočam za obilen obisk. **FRANK MATJAŠIČ, 1115 Norwood Road.**